



معاونت بهداشت

## مراقبت‌های خدمات تغذیه‌ای ارایه شده در پایگاه‌های پزشک خانواده و مراکز خدمات جامع سلامت



ارزیابی الگوی تغذیه و غربالگری تغذیه‌ای جمیعت تحت پوشش خانه بهداشت و پایگاه سلامت؛ با هدف شناسایی رفتارهای غذایی و عوامل خطر تغذیه‌ای بیماری‌های غیرواگیر و اصلاح عادات غلط غذایی، انجام می‌شود و با اندازه‌گیری شاخص‌های تن سنجی (قد، وزن و دور کمر) و محاسبه نمایه توده بدنی در مجموع، وضعیت سلامت تغذیه‌ای افراد در گروه‌های سنی مختلف تعیین خواهد شد.

### خدمات تغذیه‌ای به چه افرادی و کجا ارایه می‌شود؟

کلیه افراد تحت پوشش (کودک، نوجوان، جوان، میانسال و سالمند) پس از مراجعته به پایگاه‌های مطب یا مرکز خدمات جامع سلامتی که پزشک خانواده ایشان مستقر می‌باشد می‌توانند خدمات تغذیه‌ای را دریافت نمایند. همچنین در صورت ارجاع به کارشناس تغذیه خدمات مشاوره تغذیه و ارزیابی تخصصی توسط کارشناس تغذیه در مراکز خدمات جامع سلامت انجام می‌شود.

### چه خدماتی تغذیه‌ای توسط مراقب سلامت انجام می‌شود؟

- ۱) خدمات تغذیه شامل تکمیل فرم غربالگری تغذیه‌ای، ارزیابی و تن سنجی (شامل اندازه‌گیری وزن و قد جهت تمام گروه‌های سنی، دور کمر برای میانسالان و دور سر برای کودکان زیر ۱۸ ماه) توسط مراقبین سلامت ارایه می‌شود.
- ۲) ارایه مکمل به گروه‌های سنی مطابق با دستورالعمل کشوری از جمله قطره آهن و آد جهت کودکان، ویتامین D جهت نوجوان، جوان، میانسال و سالمندان، قرص آهن و مولتی ویتامین جهت مادران باردار

۳) ارجاع افراد دارای اختلالات تغذیه‌ای در گروه‌های سنی مختلف به شرح زیر به پزشک/کارشناس تغذیه:

- کودک و نوجوان دچار اختلال رشد، سوء تغذیه، کوتاه قدی، اضافه وزن و چاقی و...
- مادران باردار مبتلا به وزن گیری نامطلوب، چاقی، لاغری، پرفشاری خون، دیابت بارداری و...
- جوان، میانسال و سالمند مبتلا به چاقی، اضافه وزن، لاغری، دیابت، پرفشاری خون، اختلالات چربی خون و...

### چه زمانی باید به کارشناس تغذیه مراجعه کرد؟

۱) زمانی که پس از انجام مراقب تغذیه‌ای توسط مراقبین سلامت اختلال تغذیه‌ای وجود داشته باشد طبق توصیه ایشان فرد به پزشک/کارشناس تغذیه ارجاع می‌شود.

۲) در صورت ارجاع فرد به پزشک خانواده، پزشک پس از انجام ارزیابی‌های لازم در صورت نیاز فرد را به کارشناس تغذیه ارجاع می‌دهد.

• کارشناس تغذیه کجا حضور دارد و چه خدماتی تغذیه‌ای توسط کارشناس تغذیه انجام می‌شود؟

۱) کارشناسان تغذیه حوزه بهداشت در مراکز خدمات جامع سلامت حضور دارند که در صورت ارجاع فرد توسط مراقب سلامت یا پزشک می‌توان به آن‌ها مراجعه کرد.

۲) ارزیابی تخصصی افراد در زمینه تغذیه، انجام مجدد تن سنجی و تعیین وضعیت نمایه توده بدنی فرد، شناسایی اختلالات تغذیه‌ای و تنظیم برنامه غذایی توسط کارشناس تغذیه انجام می‌شود.

۳) برگزاری دوره‌های آموزشی جهت گروه‌های مختلف از جمله دانش آموزان، مدیران و مربیان مدارس و مهد کودک‌ها، دانشجویان، افراد مبتلا به بیماری‌های غیر واگیر از جمله دیابت، چاقی و...

• مراجعات بعدی به کارشناس تغذیه به چه صورت است؟

مراجعه در نوبت‌های بعدی به کارشناس تغذیه بر اساس مشکل فرد پیرو زمان مشخص شده توسط کارشناس تغذیه می‌باشد.

